

Obec
DOMAŇOVCE

VILLA DAMAN

Číslo 13

December 2023

Milí občania,

čas veľmi rýchlo beží, a akoby to bolo včera, čo som sa Vám v rámci občasnika obce Domaňovce prihovárala koncom roka 2022. Všetci si na tú rýchlosť akosi musíme zvykať bez ohľadu na vek, postavenie, či pohlavie.

Aj v našej obci sa za ten „krátky čas“ udiali veci, o ktorých mnohí možno ani netušíte, ale na to, aby ste sa o tom dozvedeli, slúži náš občasník, ktorý obec Domaňovce vydáva od roku 2015.

Rada by som Vás teda oboznámila s tým, čo sa v tomto roku 2023 v našej obci podarilo, resp. nepodarilo:

- Ešte v septembri roku 2022 sme odovzdali stavenisko firme EkoSvip Sabinov, s.r.o. na výstavbu 15-tich nájomných bytov formou rodinných domov v nájomných bytoch. Výstavba nájomných bytov je ukončená a byty sú užívania schopné. Hoci mojím snom, ako aj snom poslancov obecného zastupiteľstva bolo prideliť byty nájomníkom ešte pred Vianocami, aby v novom roku vykročili z nového bývania, žiaľ náš spoločný sen sa nespľnil. Procesy súvisiace jednak s kolaudačným konaním, ako aj so Štátnym fondom rozvoja bývania a Ministerstvom dopravy a výstavby SR sú tak náročné a hlavne zdĺhavé, že nám to neumožnili. V bytovom dome sa nachádza 5 bytov 2-izbových a 10 bytov 3-izbových. Teší nás, že novými bytmi aspoň čiastočne zastabilizujeme počet obyvateľov v našej obci. Vyslovujem poďakovanie firme Eko Svip Sabinov, s r.o. za kvalitne odvedenú prácu a za dobrú spoluprácu počas celej doby výstavby, ako aj stavebnému dozorovi, ktorý si naozaj zodpovedne a svedomite plnil svoju kontrolnú a koordinačnú činnosť na stavbe.

- V apríli 2023 konečne prebehlo kolaudačné konanie na Kanalizáciu a ČOV Domaňovce. Jedná sa o stavbu, na ktorú bolo vydané územné rozhodnutie ešte v roku 1992 a stavebné povolenie v tom istom roku, čomu nasledovali ďalšie a ďalšie predĺženia rozhodnutí o povolení na uskutočnenie vodnej stavby, ktorých od roku 1992 bolo doteraz 10. Po úspešnom kolaudačnom konaní je vybudovaná kanalizácia a ČOV uvedená do skúšobnej prevádzky po dobu 2 rokov.
- Medzitým však obec už podnikla kroky na vypracovanie Projektovej dokumentácie na rozšírenie ČOV, nakoľko doterajšia ČOV nie je postačujúca. Keďže v rámci poslednej výzvy Environmentálneho fondu nebolo možné realizovať ďalšie stoky bez kapacitne postačujúcej ČOV, uprednostnili sme aktivity smerujúce k rozšíreniu ČOV pred dobudovaním kanalizácie. Okresný úrad životného prostredia Levoča vydal na realizáciu stavby rozšírenia ČOV vodoprávne povolenie dňa 18.3.2019 a táto stavba bola aj verejne obstaraná ešte v roku 2016. Avšak v zmysle novej legislatívy a podmienok pre získanie podpory z Environmentálneho fondu je potrebné zrealizovať nové verejné obstarávanie na zhotoviteľa. Obec sa samozrejme zapojila do Výzvy na predkladanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok už aj v minulých rokoch, avšak uskutočnené verejné obstarávanie už nebolo podľa platného zákona o verejnom obstarávaní. Pre splnenie podmienok sme preto tento rok zrealizovali nové verejné obstarávanie projektu Rozšírenia ČOV Domaňovce. Termín na predkladanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok je do 11.12.2023, do ktorej sa obec už zapojila.
- Stále však nie je dokončená kanalizačná stoka v časti obce kolónia v dĺžke cca 430 m, čo ma naozaj veľmi mrzí. Aj v tomto prípade, ak sa chceme zapojiť do budúcich výziev o získanie finančných prostriedkov na jej realizáciu, potrebujeme začať, dá sa povedať, od začiatku. Keďže projektová dokumentácia je ešte z 90.-tych rokov, je potrebné ju aktualizovať, aby realizácia tejto stoky bola reálna. Pred spracovaním projektovej dokumentácie sme sa na mieste ešte začiatkom tohto leta so Správou a údržbou ciest PSK dohodli na podmienkach, ktoré sme zapracovali do projektovej dokumentácie. Tú sme zaslali na posúdenie Správe a údržbe ciest PSK, ktorá vydala

stanovisko s podmienkami. Tie je potrebné zapracovať do stavebného rozpočtu. Momentálne pracujeme na jeho vyhotovení a po jeho spracovaní môžeme začať s verejným obstarávaním stavebných prác. Až potom môžeme reagovať na aktuálne výzvy na získanie finančných prostriedkov na dobudovanie kanalizácie v našej obci.

- Už v minulom čísle občasníka som vás informovala o situácii ohľadom výstavby Multifunkčného ihriska. Po prepracovaní projektovej dokumentácie a akceptovaní zmeny umiestnenia Multifunkčného ihriska na futbalovom ihrisku zo strany Prešovského samosprávneho kraja sme na jar tohto roku odovzdali stavenisko zhotoviteľovi. Dňa 20.7.2023 bola zhotoviteľom zrealizovaná stavba odovzdaná obci Domaňovce, 17.8.2023 prebehlo kolaudačné konanie a kolaudačným rozhodnutím stavebného úradu obce Spišský Hrhov bolo povolené užívanie stavby. Po úspešnej realizácii obec zorganizovala slávnostné otvorenie Multifunkčného ihriska dňa 9.9.2023 za účasti predsedu PSK Milana Majerského s manželkou Miriam Lexman, ako aj poslancov PSK Mgr. Miloslava Repaského, Ing. Jozefa Guru, zástupcov Prešovského samosprávneho kraja a zástupcov zhotoviteľa. Obec Domaňovce pre využívanie multifunkčného ihriska zriadila objednávkový rezervačný systém, ktorý je dostupný na webovom sídle obce Domaňovce www.domanovce.sk.

- V tomto roku sme až dvakrát pristúpili k odovzdávaniu kompostérov, ktoré obec zakúpila v rámci príspevku podľa § 7 ods. 1 písm. b/ z. č. 329/2018 Z.z. o poplatkoch za uloženie odpadov z Environmentálneho fondu, príspevok za rok 2021 bol vo výške 958,94 €. Prvú várku sme rozdali na jar tohto roka za vyčíslenú mieru triedenia za rok 2021 vo výške 52,54 % v počte 14 ks kompostérov. Druhýkrát sme nakúpili kompostéry v rámci príspevku z Environmentálneho fondu v sume 1.819,17 € za dosiahnutú mieru triedenia v roku 2022 na úrovni 57,84% v počte 30 ks a do domácností sme ich rozdali koncom októbra tohto roku. Otázka odpadu je čoraz aktuálnejšia, ale aj pálčivejšia téma. Je naozaj na každom jednom z nás, na každej domácnosti ako k tomu pristupujeme. Touto cestou sa chcem úprimne poďakovať všetkým Vám, ktorí zodpovedne triedite odpad a aj takýmto spôsobom prispievate k zdravšiemu a lepšiemu životnému prostrediu.
- K odpadom ešte jedna kritika. Už v minulom čísle som poukazovala na kontajner pristavený pri cintoríne. Ponachádzali sa v ňom veci, ktoré tam vôbec nepatrili. Zdá sa, že v oblasti odpadov ešte potrebujeme na sebe veľa pracovať. Pred Sviatkom všetkých svätých bol kontajner vyprázdnený. Neprešli ani tri týždne a opäť je vrchovatý a preplnený odpadom ako sú plechy z áut, plasty atď. ... a pritom sú pri cintoríne pristavené aj kontajnery na separovaný odpad – plasty, sklo, bio odpad. Všetci sa na vývoz takéhoto odpadu skladáme. Naopak separovaný odpad je z našej obce vyvážený bezplatne. Mnohí si však tento kontajner mýlia so zberným dvorom. Naozaj to nevyzerá esteticky, je to neúčtivé voči miestu trvalého odpočinku a v konečnom dôsledku je to vizitka nás všetkých. Ak sa situácia nezmení a stále budeme v tomto kontajneri nachádzať odpad, ktorý tam nepatrí, budeme nútení tento kontajner z tohto miesta odstrániť a nechať pri cintoríne len kontajnery na separovaný odpad.

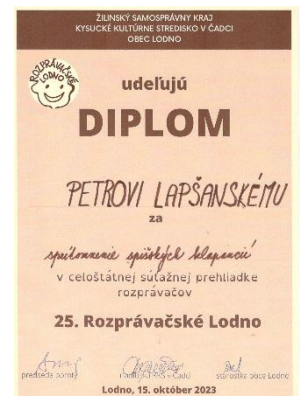
- V pozícii Obecnej firmy sme boli nútení z dôvodu klesajúcich tržieb a narastajúcich nákladov, hlavne energií, zrušiť prevádzku Obecnej cukrárne. Kvôli neefektívnosti Obecná firma taktiež ukončila činnosť v oblasti montáže káblových zväzkov. Obci sa však podarilo prenajať priestory doterajšej cukrárne pre ďalšie fungovanie. Takýmto

spôsobom prerobený objekt neostane nevyužitý, ale bude aj naďalej slúžiť širokej verejnosti.

- Ešte v septembri 2021 bolo zverejnením Verejnej vyhlášky oznámené začatie obstarávania Zmien a doplnkov č. 2 k územnému plánu obce Domaňovce. Koncom júna 2022 prebehlo verejné prerokovanie návrhu ZaD č. 2 územnoplánovacej dokumentácie s verejnosťou, ako aj s dotknutými orgánmi štátnej a verejnej správy, právnickými osobami a obcami. Proces zapracovania pripomienok a vysporiadanie sa s námietkami dotknutých orgánov bol veľmi zdĺhavý. Až na 5. zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 25.9.2023, uznesením č. 56/2023 obecné zastupiteľstvo prerokovalo návrh Zmien a doplnkov č. 2 k územnému plánu obce Domaňovce a schválilo Všeobecne záväzné nariadenie obce Domaňovce č. 2, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie obce Domaňovce.
- V zložení poslancov obecného zastupiteľstva došlo k jednej zmene. K 1.8.2023 sa doterajší poslanec Marek Ruman vzdal mandátu poslanca a na jeho miesto nastúpil náhradník Peter Kočiš. Chcem vyjadriť veľké a hlboké poďakovanie Marekovi Rumanovi za všetku prácu a čas, ktorý obetoval pre rozvoj našej obce z pozície poslanca obecného zastupiteľstva. Dovolím si tvrdiť, že zanechal za sebou kus kvalitne odvedenej práce, za čo som mu v mene všetkých obyvateľov obce nesmierne vďačná a verím, že aj naďalej sa bude podieľať na rozvoji našej obce. Novému poslancovi prajem veľa dobrých a tvorivých nápadov, entuziazmus a teším sa na našu ďalšiu spoluprácu
- „Vylepšili“ a skrášlili sme autobusovú zastávku. Odstránili sme starú plagátmi polepenú „osb“ dosku, natreli sme konštrukciu aj lavičku a na záver sme na čelo namontovali tabuľu s fotografiami obce a jej okolia. Verím, že takto pekná zastávka ostane stále a nikoho nenapadne ju znehodnocovať, napr. aj lepením plagátov.
- Obec sa na jar tohto roka zapojila do výzvy v rámci Programu obnovy dediny s cieľom zrevitalizovať priestranstvo okolo školy z oboch strán budovy. Aj napriek tomu, že sme v rámci tejto výzvy tento rok neboli úspešní, škola sa chopila iniciatívy a z vlastných prostriedkov upravila okolie vstupu do budovy. Tým výrazne prispela k zveľadeniu a skrášleniu priestranstva a nadviazala na už zrevitalizované časti. Veľké poďakovanie patrí pedagogickému zboru, nepedagogickým zamestnancom a rodičom detí, ktorí sa podieľali na tejto úprave, ale hlavne pani riaditeľke a Ivetke Salugovej, ktoré celú akciu zastrešovali.

- Pán Peter Lapšanský opäť reprezentoval našu obec v rámci 25. národnej súťaže a prehliadky ľudových rozprávačov **ROZPRÁVAČSKÉ LODNO**, ktorá sa uskutočnila v dňoch 14. – 15. októbra 2023 v obci Lodno, región Kysuce, za čo mu patrí úprimné poďakovanie.
- 1.9.2023 sa v rámci obecnej firmy uskutočnil po druhýkrát zostrih rakytníka. Zostrihané časti v hmotnosti 2 490 kg putovali na ďalšie spracovanie. Ďakujem všetkým, ktorí sa tejto brigády zúčastnili – zamestnancom obce, obecnej firmy, terajším, ale aj minulým poslancom.
- V priebehu roka obec organizovala tradičné kultúrne podujatia – uvítanie detí do života, stávanie mája, juniáles, Domaňovský kotlík, posedenie pre dôchodcov a Štefanskú zábavu.
- Ivetka Salugová, aj ako neposlankyňa, sa stále v obci angažuje a usilovne ako včielka sa nezištne stará o verejné priestranstvá v obci a to na úkor svojho času a svojich povinností. Veľmi si jej prácu vážim a zo srdca jej **ĎAKUJEM**.

- o Poďakovanie chcem vyjadriť aj Mirovi Farkašovskému, ktorý sa dobrovoľne ujal funkcie „správcu“ multifunkčného ihriska, bez nároku na odmenu. Aj napriek tomu, že je to časovo náročné, zodpovedne si plní svoju úlohu a plynule zabezpečuje rezervácie multifunkčného ihriska.

Blížia sa najkrajšie sviatky roka, Vianoce, a pomaličky sa končí rok 2023. Úprimne sa chcem poďakovať zamestnancom obce a obecnej firmy, ktorí plynule počas celého roka zabezpečovali chod obce, či už po administratívnej stránke, ako aj pri udržiavaní verejných priestranstiev. Poďakovanie patrí aj poslancom obecného zastupiteľstva za ich podporu, aktívny prístup, ktorý prejavovali nielen na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, komisiách a pracovných stretnutiach, ale tiež pri organizovaní kultúrnych podujatí. Osobitne sa chcem poďakovať mojej zástupkyňi Ivanke Farkašovej, ktorá sa mimoriadne ujala svojej funkcie a hlavne v oblasti kultúry stála pri všetkých kultúrnych podujatiach a dokonale zabezpečovala ich prípravu a samotný priebeh. Ďakujem tiež všetkým organizáciám pôsobiacich v obci, ktoré svojou činnosťou prispievajú k aktívnemu životu obyvateľov v našej obci. Najviac zo všetkých však ďakujem mojej rodine, manželovi a deťom, ktorí sú mi pri výkone mojej, nie ľahkej funkcie najväčšou oporou.

Pribúdajúce sviečky na adventnom venci a rozžiarený vianočný stromček, za ktorý tento rok vďačíme p. Jánovi Lukáčovi, č.d. 121, nás upozorňujú na to, že sviatočný čas pomaličky vchádza do našich domácností. Prináša prívetivosť, láskavosť i pohodu. Prajem Vám všetkým požehnané vianočné sviatky, nech ticho Vianoc nás všetkých naplní pravým pokojom, radosťou, láskou, zdravím a božím požehnaním po celý nový rok.

Ing. Martina Bednárová
starostka obce

OBEC INFORMUJE

Výsledky volieb do Národnej rady Slovenskej republiky 2023 konaných dňa 30.09.2023 v obci Domaňovce

Počet voličov zapísaných v zozname voličov	679
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	470
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	469
Počet platných odovzdaných hlasov	462

Počet platných hlasov odovzdaných pre každú politickú stranu, politické hnutie alebo koalíciu

Pirátska strana – Slovensko	2
Progresívne Slovensko	24
OLANO A PRIATELIA; OBYČAJNÍ ĽUDIA (OLANO), NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI (NEKA), NOVA, SLOBODNÍ A ZODPOVEDNÍ, PAČIVALE ROMA, MAGYAR SZÍVEK A Kresťanská únia a ZA ĽUDÍ	44
Komunistická strana Slovenska	3
Sloboda a Solidarita	17
SME RODINA	17
Slovenská národná strana	25
SMER – sociálna demokracia	83
HLAS – sociálna demokracia	69
SDKÚ – DS – Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana	1
Kotlebovci – Ľudová strana Naše Slovensko	2
Demokrati	8
Kresťanskodemokratické hnutie	142
REPUBLIKA	25

ÚČASŤ: 69,22 %

Pripravila: Mgr. Mária Chovancová

ZO ŽIVOTA OBČIANSKEHO ZDRUŽENIA SZTP V ROKU 2023

Pred štyrmi rokmi na základe iniciatívy viacerých občanov obce bolo zriadené občianske združenie SZTP, ktorého činnosťou malo byť organizovanie akcií zameraných na regeneráciu a skvalitnenie života seniorov obce. Môžem zhodnotiť, že organizácia plní svoju úlohu, je zameraná na socializáciu svojich členov a na aktivity primerané ich možnostiam. Z 18-tich zakladajúcich členov sme k dnešnému dňu organizácia so 65 členmi.

V roku 2023 výbor ZO SZTP si stanovil za cieľ motivovať, aktivovať a udržiavať kondíciu seniorov obce. Výbor občianskeho združenia v spolupráci s členmi republikovej rady p. Kubalom a p. Drevkom pripravovali aktivity, aby sa naplnili tieto ciele.

Prvou akciou tohto roku vo februári bola turistika na Ladopád – Šikľavá skala.

Výskum z roku 2017 ukázal, že pravidelné návštevy kultúrnych podujatí zlepšujú schopnosť seniorov vyjadriť svoje pocity a pochopiť vlastné vnútorné prežívanie. Preto aj v roku 2023 sme pripravovali návštevy divadelných predstavení v Spišskom divadle. Naše členky navštívili predstavenie „Lá-á-á-ska“, zaujímavosťou tohto predstavenia bolo herecké obsadenie bratislavského herca Mareka Majeského. V máji si naše členky pozreli divadelné predstavenie „Meno“.

Obľúbenou každoročnou akciou po zimných mesiacoch je „Opekačka na Majálese“, ktorú sme organizovali 29.6.2023, v krásnom lesnom prostredí. Tohto roku sa zúčastnilo 16 členov. Pekný slnečný deň bol ako stvorený na prechádzku a oddych v prírode. Pekný prístrešok poskytol nám priestor na oddych, zábavu a posedenie pri ochutnávkach dobrôt našich šikovných gazdiniiek.

15.7.2023 nechýbal tradične organizovaný „Športový deň“ spojený s príjemným posedením. Všetci 55 prítomní členovia sa zapojili do nenáročných pripravených športových aktivít, pri ktorých nechýbal smiech a dobrá nálada. Po športových aktivitách sme sa posilnili dobrým jedlom, koláčikmi, ktoré pripravili naše šikovné členky.

23.7.2023 sme sa zúčastnili poznávacieho zájazdu do Bardejova. Prešli sme sa **historickým centrom tohto krásneho mesta, ktoré je od roku 2000 zapísané do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO**. V Bardejovských kúpeľoch sme si užili relax, navštívili **Múzeum ľudovej architektúry** - Skanzen kúpeľného mesta Bardejov a v areáli Bardejovských kúpeľov ochutnávali liečivú, prírodnú a hlavne minerálnu vodu z desať prameňov.

Po vydarených aktivitách v mesiaci júl sme sa rozhodli 28.7.2023 turistickými chodničkami zrealizovať pešiu túru do Spišského Hrhova. Navštívili sme majestátny reprezentatívny kaštieľ v Spišskom Hrhove, ktorý je klenotom obce a kaplnku sv. Anny, ktorá je súčasťou kaštieľa. Dominantou kaštieľa je park s rozlohou 17 ha. Zaspomínali sme si na školské časy a čakanie na autobusové spoje v tomto parku s fontánkami a rybníkom, so vzácnymi stromami z celého sveta, ktoré sme ako deti takto nevnímali.

Turistické aktivity sa našim členom zapáčili, a preto 11.8.2023 sme zorganizovali výlet k Tisícročnej kaplnke. Autami sme sa doviezli do Harichoviec a potom pešo kráčali turistickým chodníkom až k Iľiašovciam. Cestičku lemovali krásne lúky, na konci harichovského chotára sme sa občerstvili a oddýchli.

Posledná tretina trasy nás previedla lesom, z ktorého sme vyšli už priamo do kopca Zámčisko. Pred nami sa rozprestrel udržiavaný areál s obdivuhodnou bielo-modrou kaplnkou a do neba sa hrdo vypínal obelisk. Gróf **Štefan Csáky** dal v roku 1773 pre Júliu, svoju manželku, postaviť slávny **letohrádok Sans Souci** na vyvýšenine Zámčisko nad obcou Iľiašovce. Sans Souci v preklade znamená domov bez starostí. Letné sídlo s komplexom budov obklopoval dokonale upravený park. V centre komplexu stála barokovo-rokoková Kaplnka sv. Štefana, ktorú miestni nazývajú **tisícročná kaplnka**. Tisícročná vraj preto, že na tom istom mieste v roku 1100 stála románska kaplnka. Pred kaplnkou sa týčil mohutný **kamenný obelisk**. Csákyho palác s barokovou výzdobou a drahým nábytkom mal

knižnicu s vyše 5000 zväzkami kníh, poväčšine od francúzskych autorov, a na palácoch pre hostí či služobníctvo si taktiež nechal záležať.

Park predstavoval miesto plné oddychu a zábavy, nachádzala sa tu napríklad strelnica, dostihová dráha a dokonca aj kúpele. Kvôli finančnej a manželskej kríze dal sám Štefan Csáky o 30 rokov neskôr stavbu zbúrať. Zachovali sa z nej len zrúcaniny tisícročnej kaplnky a obelisk ako symbol „zašlej slávy“. Vďaka dobrým ľuďom sa podarilo zrekonštruovať kaplnku, obnoviť obelisk a udržiavať areál. Odporúčam aj ostatným, pešia turistika alebo cykloturistika, stojí za to.

27.8.2023 sme pre 50 členov našej organizácie pripravili poznávací zájazd do mestečka, ktoré je považované za jedno z najkrajších na Slovensku. Banskú Štiavnicu prezývajú aj slovenská Verona. Aj keď na prebádanie jej krás nepostačuje jeden deň, pokúsili sme sa so sprievodcom ukázať to naj. Prehliadku mesta sme začali ráno slávením svätej omše v kostole Nanebovzatia Panny Márie, ktorú slúžil náš pán farár. Boli sme veľmi radi, že účastníkom zájazdu bol náš duchovný otec Mgr. Pavol Slotka, ktorému aj týmto spôsobom vyjadrujeme poďakovanie za duchovné prežitie celého zájazdu. Po svätej omši nasledovala prehliadka centra mesta Banskej Štiavnice so sprievodcom, obed a presun k areálu Kalvárie. Štiavnická kalvária patrí medzi najkrajšie barokové kalvárie Európy. Stojí na kopci, vidieť ju zo všetkých strán a poskytuje celkový výhľad na štiavnickú kalderu (veľký kotol, ktorý vznikol prepadnutím stien sopky). Je nevedná počtom zastavení a príbehom, ktorý rozpráva.

Naši členovia sa 9.9.2023 aktívne zúčastnili slávnostného otvorenia multifukčného ihriska v obci.

13.10.2023 sme organizačne pripravili výlet do Poľska. Zúčastnilo sa ho 20 členov našej organizácie. Zámerom tohto výletu boli výhodné nákupy na trhovisku v Novom Targu.

Z bohatého výberu rekondičných pobytov, ktoré nám každoročne ponúkajú hlavne ZO SZTP v Spišskej Novej Vsi a ZO SZTP v Smižanoch si niektorí členovia vybrali rekondičný pobyt v Maďarsku a v Lúčkach. Na záver roka je pripravený dvojdnový pobyt na Adventný Krakow.

Občianske združenie funguje z členských príspevkov členov. Preto veľké ďakujem patrí všetkým členom, ktorí sú ochotní dávať nielen svoje skúsenosti a zručnosti iným, ale aj prispievať rôznymi dobrotami na akcie.

Myslím si, že ohlasy členov na aktivity sú neopísateľné o čom svedčí aj zvýšený záujem našich občanov o členstvo. Starší človek sa potrebuje stretávať, zbavovať pocit osamelosti, pohybovať sa a našim cieľom je im to umožniť.

*Pripravila: Mgr. Mária Korbová,
predsedníčka ZO SZTP*

APRÍL

20.4.2023 sme sa s radosťou stretli pri príležitosti Slávnostného uvítania našich najmenších občanov do našej obce - 5 chlapcov a 2 dievčatá. Deti sú radosťou pre obec, nakoľko je dôležité, aby sa obec rozrastala počtom obyvateľov a tým aj aktívne napredovala. Deti sú, ale hlavne veľkou radosťou rodičov. Rodičovské starosti pri výchove dieťaťa nie sú malé. Niet lepšej výchovy, ako je dobrý osobný príklad rodičov, ako je výchova v zdravej rodine, kde je veľa lásky, porozumenia a podpory.

„ Deti robia náš život dôležitým“

MÁJ

Katolícka cirkev slávi 7 týždňov po Veľkej noci zoslanie Ducha Svätého známe u nás ako Rusadľe, a to je symbol kedy je príroda v plnom rozkvetu. Májová zazelenaná príroda evokuje mladosť, sviežosť a energiu. Stromy majú medzi rastlinami zvláštne postavenie, symbolizujú mýtus boja jari so zimou, či života so smrťou, a preto sa v dedinách stavali vysoké zelené stromy zdobené farebnými stuhami a vencom, väčšinou pri kostoloch. Májiky sú malé stromčeky, u nás sú to brezky, ktoré mládenci stavali dievčatám, ktoré sa im páčili. Táto tradícia bola sprevádzaná spevom a tancom. Dnes už je to v našej obci rarita, a tak sa každoročne stavia už len vysoký „Máj“ v strede obce pri kostole.

JÚN

Juniáles - tak voláme akciu, ktorá sa koná tradične v júni. Doobeda sa behá ulicami obce a poobede obec žije kultúrnym programom, ktorý nám každoročne pripraví ZŠ s MŠ a ZUŠ v amfiteátri. Je to akoby ukončenie školského roka. Všetkých bežcov p. starostka odmení medailami a diplomami. To je asi najväčšia radosť všetkých detí. Divadelný svet si pripravil pre deti hudobnú show - Labkova patrola. V závere dňa sme privítali na javisku susedov zo Spišského Hrušova - folklórny súbor Brižečky, ktorý nám spríjemnil večer pásmom ľudových piesní.

AUGUST

Leto bez „Domaňovského kotlíka“ si už asi ani nevieme v Domaňovciach predstaviť. Tento rok to bol už 9. ročník a toľko bolo aj súťažiacich. Boli to hlavne organizácie, ktoré v obci pôsobia ale aj rodiny, ktoré sa každoročne zúčastňujú tejto akcie. I keď počasie nám od rána neprialo, súťažiacich to neodradilo. Aj za silného dažďa sa varili guláše.

1. Miesto - Polovníci 2. miesto - Palekofci 3. miesto - Laco

V popoludňajších hodinách sa konečne začalo na nás usmievať počasie, a tak sme sa zo školského dvora presunuli do amfiteátra, kde pokračoval kultúrny program. V centre obce boli stánky s občerstvením a skákací hrad. Sranda banda si pripravila komediálnu show, plnú srandy a humoru. Michal Smetanka zaspieval krásne ľudové piesne a večer patrilo hudobnej skupine Duchoňovci.

Počas prázdnin sme si pre deti v amfiteátri pripravili chytľavú show, plnú pesničiek, tanca a posolstva lásky k prírode – Edo Drewo a lesná víla, ktorú nám predstavila umelecká agentúra Divadelný svet.

SEPTEMBER

9.9.2023 sa konalo Slávnostné otvorenie Multifunkčného ihriska za účasti predsedu PSK p. Majerského s manželkou, poslancov PSK, zástupcov obce, riaditeľky ŽS s MŠ, zhotoviteľa firmy SAGANSPOORT s.r.o. a obyvateľov obce. Práve PSK patrí vďaka za dotáciu 50 000,00 Eur na výstavbu ihriska, na ktoré sme tak dlho čakali. Dočkali sme sa, a tak si ho všetci užívajme v zdraví, nech slúži všetkým. Multifunkčné ihrisko bude slúžiť žiakom školy, ale i mládeži, športovcom, aktívnym seniorom, združeniam v obci či širokej verejnosti bezplatne na rôzne druhy športov. Aby sme si ho čo najviac užili a nebolo zničené vandalmi, ihrisko je strážené kamerovým systémom. Obec zriadila rezervačný systém, cez ktorý sa dá ihrisko rezervovať na danú hodinu. Rezervačný systém nájdete na stránke obce www.domanovce.sk.

V čase od 15:00 – 17:00 je otvorené pre verejnosť bez potreby rezervácie. Správcom ihriska je p. Miroslav Farkašovský, ktorý sa o ihrisko stará bez nároku na mzdu. Rezerváciu ihriska je potrebné oznámiť na t.č. 0948048440.

OKTÓBER

Mesiac október by mal byť pre nás všetkých pripomienkou ako si uctiť starších ľudí v našom okolí. Starnutie je zákonný, všeobecný jav, ktorému podliehajú všetky živé organizmy, teda aj my, ľudia. Je to nezvratný a postupný proces v našom živote. Aj v našej obci každoročne pripravujeme posedenie pre seniorov. Pre naše mamy, otcov, babky či dedkov, pre všetkých seniorov našej obce. Program si pripravili naši najmenší, deti zo ZŠ s MŠ a ZUŠ. Pre seniorov si obec pripravila darček v podobe kuchynských utierok. Ďakujeme p. Agnese Gondovej a Magde Krompaščíkovej za chutné pohostenie, ktoré každoročne pripravujú.

Jesenný mesiac a jeseň života – to sú dve paralely, ktoré spolu úzko súvisia. Staroba prichádza nenápadne a pomaly, veru nedá sa nám jej vyhnúť. Ale to ešte neznamená koniec životným aktivitám. Veľmi dôležitá je kvalita života. To, že niekto už nie je v aktívnom veku, nie je previnením alebo nedostatkom. Starší ľudia si zaslужujú našu trvalú lásku, úctu, pochopenie, trpezlivosť a pomoc. Kto nemá úctu k starším, nemôže mať skutočnú úctu k nikomu a ničomu. Nájdime si čas, vľúdne slovo a úsmev pre starších ľudí. Nezapúdajme, že každému z nás pribúdajú roky. Úcta k starším by mala byť predovšetkým súčasťou nášho života, mala by byť spontánna a nenásilná. Starší ľudia si ju zaslужia, vekom nadobudli skúsenosti, ktoré odovzdávajú nám, mladším. Úcta k tým, ktorí tvrdo pracovali, aby sa nám žilo lepšie. Úcta k tým, ktorí sa každý deň vzdávali radostí, ktoré im život ponúkal, aby urobili šťastnými nás, ich deti. Prejavujem im úctu, pretože stále nám majú čo dať. Človek sa učí celý život a najlepším učiteľom sú jeho najbližší, rodina, rodičia či starí rodičia.

„Najsilnejším prostriedkom proti starnutiu je láska“.

DECEMBER

V mesiaci december sme privítali sv. Mikuláša slávnostnou svätou omšou v kostole a potom rozsvietili vianočný stromček pred kostolom. Na Štefana bude tradične Štefanská zábava a rok ukončíme Predsilvestrovským punčom v amfiteátri.

Pripravila: Mgr. Ivana Farkašovská

Všetky kultúrne podujatia obce boli hradené z dotácie, ktorú obec získala z Prešovského samosprávneho kraja vo výške 3 000,00 Eur.

ZO ŽIVOTA ŠKOLY

Rok 2023 úspešný bol, množstvo aktivít priniesol. Vyučovanie zaujímavé má byť, pre deti sa podarilo toho veľa pripraviť. ...že práca s deťmi nás baví... Ved' posúďte sami.

Lyžiarsky výcvik

Lyžovanie v Hnilčíku sme na jednotku dali, bez problémov sme celý kopec zlyžovali. Za odmenu nám inštruktori diplom a medailu dali. My sme im na oplátku obrázky nakreslili, pesničku zložili a zaspievali.

Návšteva včelára v MŠ

Materskú školu navštívil ujo včelár, ktorý deťom pútavo porozprával rôzne zaujímavosti zo života včielok, oboznámil ich so základnými pojmi a základnými činnosťami, ktoré musí včelár počas celého kalendárneho roka vykonávať na správne fungovanie a chov včelej rodiny. Zoznámil ich s pomôckami potrebnými pre prácu včelára a tiež mali deti možnosť ochutnať med a vyrobiť sviečku zo včelieho vosku.

Rozlúčka so školou

Rozlúčku štvrtáci mali, konečne sa toho dňa dočkali. Zavolali celú školu, kto tam chýbal, ten mal smolu. Pani učiteľky triedu vyzdobili, štvrtákov tým prekvapili.

Pyšná princezná v kaštieli v Spišskom Hrhov

Uhádnite kto som, čo som? Som princezná Krasomila s dlhým nosom. Ktorý princ by ju bral? Krúti hlavou starý kráľ.

Karneval

Veľkí, malí neváhali, do masiek sa vyobliekali, v tanci sa vykrúcali, pri súťažiach zabávali.

McDonald's Cup

Aj tento rok sa žiaci ZŠ zúčastnili futbalového turnaja McDonald's Cup v Spišskom Podhradí.

Sily si medzi sebou zmeralo 9 základných škôl. Všetci futbalisti a futbalistky ukázali svoje najlepšie výkony, no nepodarilo sa im postúpiť. Získali krásne 6. miesto v okresnom kole

Okresné kolo Pytagoriády

Kategória – 3. ročník

3.miesto - Viktória Čisárová

5.miesto - Tamara Uhlárová

5.miesto - Leonard Kočíš

Kategória - 4. ročník

2.miesto - Lukáš Katriňák

Touto cestou by sme chceli všetkým súťažiacim poďakovať za reprezentáciu školy a srdečne blahoželáme ku krásnym umiestneniam.

Škola v prírode

V júni tretiaci a štvrtáci sa do Svätého Jura vybrali a odtiaľ výlety do Bratislavy podnikali. Vedomosti z vlastivedy v praxi vyskúšali. Kilometrov veľa nachodili, zaujímavé miesta navštívili. Na lodi po Dunaji do Devína sa plavili, na hrade studňu s ozvenou mali, Domaňovce si zakričali.

Výlet MŠ a ZŠ

Vstávaj Maxim, Sebek,
Radko, Matúš. ... hore,
na baňu klopajú,
ak neskoro prídete,
fárať vám nedajú.
Neskoro ste prišli,
permoníci z Medvedej štólne vyšli.
V ruke kladivka a kahance mali,
deti z Domaňoviec
do štólne zvolávali.
Čelovky im nasadili,
aby si na cestu do bane posvietili.
Pri prehliadke zlatú žilu objavili,
vrecká zlatom naplnili.
Keď znova fárať začali,
do Važeckej jaskyne sa prekopalí.
Vo Važeckom krase,
užili sme si to zase.

Deň detí v MŠ

Deň detí oslávili škôlkari
súťažami na školskom dvore.
Deti sa vyšantili a vyskúšali svoju
šikovnosť. Na záver čakalo detí
prekvapenie v podobe balíčkov
so sladkosťami, ktorým sa veľmi
potešili.

Náš malý pes Bobi...

psie ukážky nám na dvore robí...
Kynológia sa psíkmi zaoberá,
každý psík na svojho pána
s láskou pozerá.
Ukážky cvikov poslušnosti,
vytiahli nás na dvor zo zvedavosti.
Ako zadržat' páchatel'a sme videli,
skoro sme z toho omdleli.
Náročné výkony nám ukázali,
majitelia psíkov dobrôtkami
odmeňovali.

Výlet MŠ

Deti z malej triedy na koncoročnom výlete
navštívili múzeum v SNV. Prezreli a vypočuli
si pútavú prednášku o zvieratkách. V
laboratóriu videli nadrozmerne zvieratká a v
Zoo pozorovali živé zvieratká.

Opekačka s rodičmi

Pozvánky sa rozposlali, rodičia si prečítali:
"Rodičia, pod'te sa s deťmi hrať,
popri tom si v škole opekať..."

Cvičenie v prírode

...školáci mali,
na Mariánsku horu si vyšliapali.
Stromy objímali, aby veľa energie nazbierali,
na obhliadku kostola sa dali.
Sviatok Narodenia Panny Márie práve bol,
sviečky sme jej zapálili,
v duchu sa k nej pomodlili.
Po lesnom chodníčku sme kráčali,
k studničke sme sa dostali.
Všetci sme sa osviežili,
na cestu domov pripravili.
Počasie nám od rána prialo,
chrbátiky nám ohrievalo.

Tlačenie kapusty

A okolo Podradza,
tam kapustu sadza.
Zachovať tradíciu v MŠ chceme,
deti do kroja oblečieme,
postup nakladania kapusty ukážeme
a pritom si zaspievame:
"Nescela jesc kapustu, bo by mala ric tlustu.
Ľem by jedla jablučka, žeby bula peknučka."

Plavecký výcvik MŠ a ZŠ

Plavecký je zábava,
voda sa nám pozdáva....

Mikuláš a Vianoce

Medovníky upečieme,
vianočný stromček ozdobíme,
program pre rodičov nacvičíme...
Mikuláša poprosíme:
Milý Mikuláš, nebid' že nás!
Čakáme ťa s túžbou všetci,
dones dary vo svojom vreci.
Pekné, sladké, zafarbené,
radšej viacej ako menej.
A keby si neuniesol toľké dobroty,
prídeme ti na polcestu
s košom oproti.

Šťastné a veselé Vianoce praje
kolektív učiteľov
ZŠ s MŠ v Domaňovciach.

Turistický oddiel - Ako sme preživali rok 2023?

Prešiel veľmi rýchle. V tomto roku, odkedy ZO SZTP prevzal členskú základňu turistického klubu, zamerala som sa na časté publikovanie príbehov z tejto oblasti na mojom profile. Zostala som pri pravdivom zobrazení hodnôt, čo bolo aj v záujme nášho občianskeho združenia Krajné klíny. Tak zostanú spomienky na krásne akcie zdokumentované v krátkych, store príbehoch na FB. Nájdete tam podujatia z diania nášho združenia. Najvýznamnejšie bolo uvedenie CD do života a chvíle prežité pri nahrávaní cédečka folkloristami. Spomienky na Domaňovský kotlík 2023, kde sme sa uchádzali o cenu „Najlepší guláš“ s naším šéfkuchárom Ľudovítom Bartošom a pre nás sme ju aj vyhrali. Zverejňujem aj pozvánky na naše podujatia: uvedenie CD a v spolupráci s naším kňazom vdp. Pavlom Slotkom aj spomienkovú Akadémiu na misionára Topoliho, vystúpenia kostolného spevokolu pod vedením Lucky a Lenky našich kantoriek, podujatia duchovné z našej farnosti a iné. Zúčastnili sme sa tohtoročnej pešej púte na Mariánsku horu v Levoči, individuálne sme sa zúčastnili osláv svätice Filomény v Spišskom Podhradí, púte k Anke Kolesárovej vo Vysokej nad Uhom, Dominikánskom kláštore a kostole v Košiciach. V Košiciach sme navštívili Dom sv. Alžbety, kde nás zaujala aktuálna výstava - Plody Zeme. V máji úžasný duchovný zážitok na mieste Krakow-Lagiewniki s Rádiom Lumen, v júni s TV LUX duchovné posilnenie – týždenný pobyt v Kúpeľoch Nimnica. Významná pre nás bola aj nedávna biskupská vysviacka mons. Františka Trstenského na Spišskej Kapituly, ktorej sme sa s radosťou zúčastnili. Nakoniec tieto púte sú zachytené v našich príbehoch na FB, ktoré nám ich budú aj v budúcnosti pripomínať a veríme, že aj inšpirovať.

Na FB nájdeme aj veľa príbehov z prírody pri zbieraní a poznávaní bylín, našej domaňovskej flóry. Verím, že aj týmto spôsobom je možnosť poukázať na bežný život a možnosti realizovania v našej obci.

Keďže som zostala verná bylinkám, čo považujem za energiu od Pána Boha pre každého človeka, skúsila som z nich vyrobiť aj niektoré výrobky. Okrem bylinného čaju proti prechladnutiu, robím aj oleje napr. z kvetu ľubovníka (trezalky) ľubovníkový olej, z kvetov šalvie šalviový ocot a podobne.

Minulého roku som do občasnika napísala o tom ako robím kváskový chlieb. Kto sa chce to naučiť, môžeme vyskúšať trebárs aj pri speve. Kváskovači, hláste sa! Táto ušľachtilá činnosť domáceho pečeného chleba môže pokračovať aj novým spôsobom a zachovať tradíciu našich predkov.

V priebehu roka nezabúdam navštíviť našich seniorov v stacionári. Ponúknuť ich chlebičkom a bylinkovým čajom. Teším sa ich krásnym darčekom, ktorými ma na oplátku obdarovali. Môj zmysel života nabral iný smer, za ktorý sa nehanbím a budem v ňom pokračovať. Dostala som pozvanie zo základných škôl v Spišskej Novej Vsi porozprávať deťom o mojich bylinkách. Malo to veľmi pozitívnu odozvu, a aj pre mňa, že môžem pomôcť iným. Ďakujem pánovi Jánovi Gondovi za foto pri niektorých akciách a ďakujem za odbornú pomoc pánovi Jožkovi Slivenskému, ktorý stal pri tvorbe mojich prvých videí.

Pripravila: Mária Poklembová
Foto: Mária Poklembová

Domaňovský kotlík
2023

Čo sa dialo vo Folklórnej skupine Domaňovčan

Činnosť FSD bola na samostatné programy chudobnejšia ako v predpandémiových rokoch. Začiatok roka bol pre nás smutný, pretože náhle zomrel náš vzácny člen, pán Ján Kočiš. Bol od založenia folklórnej skupiny až do poslednej akcie, nahrávania CD, aktívnym členom. Počas šesnástich rokov účinkovania folklórnej skupiny vystupoval vo všetkých jej programoch a choreografiách. Veľmi nám chýba ako spevák, s charakteristickým druhým hlasom, ale hlavne ako obetavý a úprimný človek. V duchu mu ďakujeme za jeho priateľstvo a prínos pri zachovávaní ľudových tradícií a folklóru v obci.

Na jar sme sa konečne dočkali vyhotovenia nášho prvého CD nosiča s 25 domaňovskými piesňami. Zainteresovaní do jeho prípravy vedia, že to nebol jednoduchý proces. Najväčšiu zásluhu na tom má náš harmonikár Jozef Peták so Štefanom Genčúrom, SGT Studio a samozrejme obetavé ženy a muži, ktorí tomu venovali veľa večerov. Predstavenie a uvedenie CD sa konalo v nedeľu 4. júna v spoločenskej sále. V programe členovia folklórnej skupiny priblížili prehľad z najzaujímavejších scénicko-folklórnych pásiem zo svojich doterajších vystúpení. Výkony účinkujúcich, pekné kroje, pôsobivú javiskovú scénu, bohaté občerstvenie pre všetkých zúčastnených, príjemnú a prajnú náladu pochvalovali všetci prítomní, a aj za hranicami obce sa o nej dozvedeli. Obecnému zastupiteľstvu ďakujeme za tohoročný finančný príspevok 500 eur.

Členovia folklórnej skupiny sa toho roku aktívne zúčastňovali aj na iných podujatiach v obci. Úprimné poďakovanie patrí Ľudovítovi Bartošovi, že nás ochotne zastupoval na Domaňovskom kotlíku. Jeho guláš bol pre nás a mnohých prítomných úplne najchutnejším. Na športovom popoludní usporiadaným ZO SZTP na školskom dvore naši členovia súťažili a vyhrávali. Spolupracujú so základnou a materskou školou, účinkujú v kostolnom spevokole, chodia na rôzne turistické akcie, ale hlavne na mariánske púte. Vedúca FSD na požiadanie spolupracuje s osvetovými a rôznymi inými kultúrnymi inštitúciami, napríklad pri poskytovaní údajov o folklóre a ľudových tradíciách v obci. Peter Lapšanský aj toho roku úspešne reprezentoval FSD a obec na celoslovenskej súťaži v ľudovom rozprávaní.

Dňa 1. októbra 2023 pripravila FSD Spomienkovú akadémiu venovanú Andrejovi Jozefovi Topolimu, misionárovi SVD. V hovorenom slove, piesňach a výstavke písomných dokumentov sme sa snažili priblížiť život nášho najvýznamnejšieho rodáka. Všetci sme boli vďační, no najviac žijúci blízki príbuzní, nášmu farárovi vdp. Pavlovi Slotkovi, že nám umožnil takúto vzácnu spomienku na misionára v práve začínajúci sa misijný mesiac.

Možno neviete, že pieseň Misionárska, ktorú sme spievali s hudobným doprovodom organistky Lucie Neupauerovej, vznikla už pred dvadsiatimi rokmi, text napísala Mgr. Júlia Čurillová a zhudobnil Mgr. Stanislav Furman.

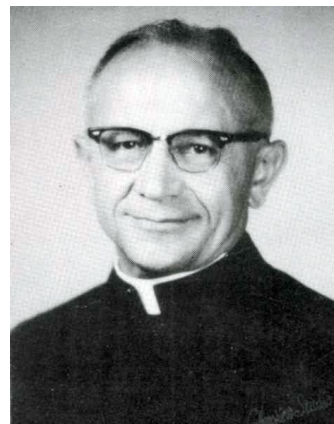
Vážení čitatelia Domaňovčania, dovoľujem si Vám pripomenúť, že občianske združenie Krajne klíny je otvorené združenie pre rôzne zdravie prospešné spoločenské činnosti, záujmy kultúrneho aj fyzického zamerania. Služi pre všetky vekové kategórie, s výsledkami, ktoré budú slúžiť vytvorenej skupine, spoločenstvu, našej obci, jej zviditeľňovaniu a reprezentácii - v okrese, kraji...

Pripravila: Agnesa Žifčáková, vedúca FSD

Andrej Jozef Topoli, SVD naš najvýznamnejší rodák

Niekomu stačí málo rokov pozemského života, aby urobil veľké veci pre dobro svojej duše aj pre iných. Niekomu nestačí ani dlhý vek. Nášmu rodákovi bolo dožičených rovných 50 rokov pozemského života a vrchovitou mierou naplnil svoje povolanie katolíckeho kňaza, misionára, pedagóga, pastiera ľudských duší, v neľahkých časoch a vo veľmi skromných podmienkach.

Páter Andrej Topoli sa narodil 10. mája 1913 v Domaňovciach, v chudobnej roľníckej rodine. Otec Ondrej a matka Alžbeta, rodená Žifčáková mali sedem detí. Pokrokový učiteľ Mikolaj presvedčil rodičov aby nadaného Andreja poslali do školy. V dvanástich rokoch odišiel prvýkrát z domu až do ďalekého Močenku (pri Nitre) do misijného domu Spoločnosti Božieho Slova (Societas Verbi Divini), SVD voláme ich aj verbisti, na Slovensko prišli v roku 1923 aj na pozvanie biskupa Jána Vojtaššáka.

Daroval im svoje sídlo v Spišskom Štiavniku. V misijnom dome pre chudobných chlapcov ukončil nižšiu strednú školu. V roku 1932 zmaturoval na vyššom gymnáziu v Nitre. Túžil študovať teológiu. Spoločnosťou bol vybratý na štúdiá do misijného seminára do rakúskeho Modlingu. Náš Andrej po dvoch rokoch novicátu, skladal prvé rehoľné sľuby: sľub čistoty, chudoby a poslušnosti. Ako jediný Slovák bol vybratý na vyššie teologické štúdiá do USA. Brat Štefan, ktorý za prácou odišiel do Ameriky, finančne mu zabezpečil cestu do seminára v meste Techny, v štáte Illinois. Po piatich rokoch štúdiá so zameraním na prácu v misiách bol vysvätený za kňaza. Vysvätenie a prvú svätú omšu v misijnom dome Techny považoval za najšťastnejší deň v živote. Bolo mu istotne ľúto, že nemohli byť pri tom rodičia a blízki. V mestečku Campbel, v štáte Ohio, žil jeho brat so širokým príbuzenstvom. Tam mu pripravili druhé primície, ktoré podrobne opísal v Hlasoch z misií, ako neobyčajne krásny deň. K oltáru ho viedli pátri Štefan Kočiš a Cyril Novotný – tiež kňazi, vystaňovalci z Domaňoviec. Prišli mnohí krajanovia zo Spiša a početná americká Slováč zo slovenských farností. Dojímavé bolo po toľkých rokoch počuť piesne v materinskej reči. V Amerike začal svoju pastoračnú činnosť, jeden rok v Chicagu a šesť rokov v Oaklande, v Kalifornii. Jeho životnou túžbou bolo pracovať nie v dobre situovaných farnostiach, ale v neznámych zámorských misiách. Bola vojna a nedalo sa cestovať.

Až v roku 1947 ho predstavení z Ríma určili na misie do Indie. Predtým navštívil rodné Domaňovce, po rokoch pre rodákov slávil primičnú omšu. Vrátil sa do Ameriky, kde prvým povojnovým misionárom biskup odovzdal misijné kríže. Páter Andrej o tom napísal: „Sotva si niekto vie predstaviť, s koľkou láskou a vrúcnosťou pobozká mladý misionár svoj misijný kríž, ktorý prijíma ako útechu a posilu vo svojom ťažkom položení.“ Po mesiaci plavby po Tichom oceáne došiel 3. januára 1948 do Indore vo východnej Indii.

India bola a stále je krajinou veľkých rozdielov. V národnostnej, náboženskej, jazykovej a sociálnej rozdrobenosti prevyšuje všetky ostatné krajiny. Tu, v horúcej Indii sa začal Andrejovi napĺňať životný sen, ohlasovať katolícku vieru medzi najchudobnejšími. Pôsobil na viacerých misijných stanicach: v Gaibire, Telendih, založil novú misiu v Sambalpure a v Sundargarhe. Budoval kostoly, kaplnky, nemocnice, cesty, studne, zriaďoval stanice pre sestričky, pripravoval duchovné cvičenia, bol pri zriadení tlačiarne, kde misionári prekladali a vydávali Sväté písmo v jazyku hindu. Pripravoval Indov na prijatie sviatostí. Výrazné úspechy dosiahol najmä v školstve. Od základov vybudoval a viedol niekoľko druhov a stupňov škôl. Bol výborným učiteľom a vychovávateľom. Pre chudobných zakladal internáty. Zvlášť sa venoval vzdelávaniu a výchove vlastných kňazov a sestričiek. Predstavený ho pre jeho skúsenosti, rozvážnu a zmierlivú povahu vymenoval za inšpektora všetkých misijných škôl. Bola to veľmi ťažká práca. Usiloval sa o zrovnoprávnenie štátnych a cirkevných škôl, aby mali rovnakú podporu od štátu aj učiteľia. Štátne úrady ho v tom nepodporovali, obávali sa kresťanského vplyvu misionárov. Hoci mal podporu vo významných osobnostiach, a aj deti hinduistov chodili do jeho škôl, lebo mali oveľa vyššiu úroveň, stále bol v zložitej situácii.

Uprostred rozvinutej misionárskej práce, v roku 1962, mohol páter Topoli navštíviť rodné Slovensko. Počas troch týždňov misijných prázdnin, okresné stranické úrady primitívne obmedzovali jeho pobyt. Štb ho všade sledovala, aj každého, s kým sa stretol. Keď sa s matkou a súrodencami na letisku v Poprade lúčil, nádejal sa, že sa ešte vráti – nestalo sa.

O rok, keď sa náš misionár na motorke Jawa vracal z dôležitého pracovného rokovania o misijných školách, úmyselne ho autom džípom, na vysokom moste ponad suché koryto rieky, zrazil „neznámy“ muž. Náhodný chodec to videl, podal presné informácie na políciu, nebolo však v jej záujme nehodu vyšetriť. Krvácajúceho misionára našli náhodní nemeckí robotníci. Skonal vo veľkonočný utorok 16. apríla 1963. Pochovaný je v Jharsagude na misijnom cintoríne. Tí, ktorí vydali o ňom svedectvo tvrdili, že bol mimoriadne pracovitý a absolútne verný misionárskemu sľubu.

V Domaňovciach žijú jeho príbuzní, netere, synovci, pamätajú sa aj starší občania a s láskou na neho spomínajú. Opatrujú pár vyblednutých fotografií a milých listov. Obec v roku 1995 dala vyhotoviť pamätnú tabuľu, je na Dome smútku. To, že z našej obce vyšiel taký vzácny kňaz, misionár, nech je dôvodom, aby sme boli hrdí na jeho život, účinkovanie v misiách a vďační Spoločnosti Božieho Slova, ktorá ho na to pripravila a celý život viedla. Veríme, že tí, ktorí sa rozhodnú na misionársku životnú cestu budú mať v Andrejovi Jozefovi Topolimu, misionárovi SVD z Domaňoviec, nepochybne krásny a dobrý vzor.

Pripravila: Agnesa Žifčáková

DUCHOVNÝ ŽIVOT

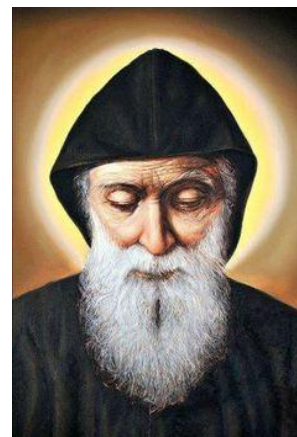
Relikvia sv. Charbela Makhloufa (Šarbela Makhlufa)

Tento rok sa mi podarilo zohnať pre náš kostol relikviu sv. Charbela. Môžete si ju nielen všimnúť, ale aj uctiť, pretože sa nachádza na bočnom oltári nášho kostola. (Pozri obrázok č.:1) Prečo som zohnal práve relikviu tohto svätca a nie nejakú inú? Niektorí by si mohli dať takúto otázku. Odpoveďou môže byť jeho preslávenosť na celom svete. Sv. Charbel vzbudzuje nadšenie a všeobecný údiv svojimi neobyčajnými zázrakmi, ktoré sa skrze neho udiali a stále sa dejú. Spomínaný svätec sa narodil roku 1828 ako piate dieťa chudobných roľníkov Antona a Brigity Makhloufovcov.

Ich deti vyrastali v radostnej rodinnej atmosfére lásky, ktorá pramenila z každodennej modlitby a ťažkej práce na poli. Keď mal chlapec tri roky, zomrel mu otec. Preto sa matka rozhodla opäť vydať, aby zabezpečila svojim deťom živobytie a vzdelanie. Zobrala si za manžela šľachtného, nábožného muža Ibrahima, pôsobiaceho v miestnom cirkevnom spoločenstve ako diakon. Po dosiahnutí zrelého veku sa syn Jozef rozhodol pre rehoľné povolanie a prijal rehoľné meno Charbel, podľa antiochijského mučenika zo začiatku druhého storočia. Zároveň po ukončení teologických štúdií sa stal kňazom. Po uplynutí sedemnástich rokov života v rehoľnom spoločenstve v Annayi, otec Charbel dostal povolenie presťahovať sa do pustovne, aby sa tam v úplnej mlčanlivosti, modlitbe, práci a ešte prísnejšom umŕtvovaní úplne zjednotil s Kristom. Centrom jeho života bola Eucharistia. Denne slávil v kaplnke pustovne svätú omšu. Dlhو sa na ňu pripravoval a po jej skončení, zotrúval v dlhej modlitbe. Jeho najobľúbenejšou modlitbou bola adorácia pred Najsvätejšou sviatosťou oltárnu.

Taktiež meditoval nad Svätým písmom. Otec Charbel bol tak úzko spojený s Kristom, že Ježiš skrze neho robil rôzne znamenia a zázraky. Zomrel roku 1898 počas nočnej adorácie. Za blahoslaveného a za svätého ho vyhlásil pápež Pavol VI. (Pozri obrázok č.:2)

Prvú noc po pohrebe svätého pustovníka sa nad miestom, kde bol pochovaný, objavilo oslepujúce svetlo, ktoré žiarilo neustále štyridsaťpäť dní. Tisíce kresťanov a moslimov prichádzalo k jeho hrobu, aby mohli vidieť tento pozoruhodný úkaz. Jeho telo ostáva neporušené, ale zároveň ponorené v tajomnej tekutine, ktorú telo neustále produkuje. V priebehu 67 rokov jej bolo približne 20 000 litrov, čo sa z vedeckého hľadiska nedá vysvetliť, konštatovali obhliadajúci lekári. Vďaka tajomnej tekutine, ktorou si ľudia potierajú choré časti tela, dochádza k mnohým uzdraveniam. V chráme sv. Charbela v meste Annaya sa nachádza bohatá dokumentácia o zázračných uzdraveniach na príhovor svätého pustovníka z Libanonu. Desať percent z nich sa týka nepokrstených moslimov a takisto vyznávačov iných náboženstiev. Doteraz bolo zaevidovaných viac ako 29 500 zázračných uzdravení. Presný počet sa mi nepodarilo zistiť. Roku 1950 prišli k jeho hrobu štyria misionári. Urobili si tam spoločnú fotografiu spolu so strážnikom svätého miesta. Po vyvolaní filmu zistili, že na fotografii sa s misionármi nachádza aj postava tajomného mnícha s bielou bradou a kapucňou na hlave. Experti vylúčili fotomontáž. Najstarší mnísi, ktorí poznali sv. Charbela sa vyjadrili, že na fotografii je on a že tak vyzeral v posledných rokoch svojho života. (Pozri obrázok č.: 3)

Spomedzi mnohých tisícov zázračných uzdravení, ktoré sa stali na jeho príhovor spomeniem iba jeden: Začiatkom roku 1993 Nouhad Al Chami, päťdesiatdeväť ročná matka dvanástich detí, úplne ochrnula na ľavú stranu. Jej zdravotný stav navyše komplikovalo upchatie krčnej tepny. Podľa lekárskeho názoru bolo možné ešte skúsiť operáciu, ale šance na úspech boli mizivé. Najstarší syn chorej matky sa vybral na púť do neďalekého kláštora v Annayi, kde sa nachádza hrob svätého pustovníka. Tam prosil na príhovor svätca za uzdravenie svojej matky. Po návrate domov jej natrel krk tekutinou vytekajúcou zo svätcovho tela. Žena veľmi trpela a modlila sa k Panne Márii a k svätému Charbelovi o skorú smrť. Nasledujúcu noc mala sen, v ktorom prišiel k jej posteli svätý Charbel s ešte jedným rehoľníkom a povedal jej, že jej prišiel zoperovať krk. Chorá spočiatku nesúhlasila, ale napokon uverila pustovníkovým argumentom. O chvíľu pocítila na krku rehoľníkovy ruky a prenikla ju veľká bolesť, ale nemohla sa brániť ani kričať. Po skončení operácie sa k nej priblížil druhý rehoľník, pomohol jej sadnúť, upraviť vankúš a podal jej pohár vody. Rehoľník ju ubezpečil, že je zdravá a môže sama jesť, piť, chodiť a aj pracovať, čo pred operáciou vôbec nedokázala. Potom obaja rehoľníci zmizli v tajomnom svetle. Žena sa ráno prebudila a s radosťou zistila, že jej ochrnutie úplne zmizlo. Sama vstala z postele a bez ťažkostí začala chodiť po izbe. Pri pohľade do zrkadla zistila, že má na krku po oboch stranách dve jazvy so švmi, z ktorých viseli konce čiernych chirurgických nítí. Krk a nočnú košeľu mala celú zakrvavenú. Keď sa prebudil jej manžel začal kričať. Videl totiž svoju ženu zakrvavenú, s jazvami na krku prechádzajúc sa po izbe, hoci bola chromá. Po návšteve nemocnice sa z lekárskeho hľadiska jej úplné uzdravenie nedá vysvetliť.

Sv. Charbel je jasným znakom prítomnosti a pôsobenia Pána Boha. Prostredníctvom svätca Ježiš koná neustále rôzne znamenia a zázraky po celom svete, ktorými nás vyzýva k obráteniu a prehĺbeniu našej kresťanskej viery.

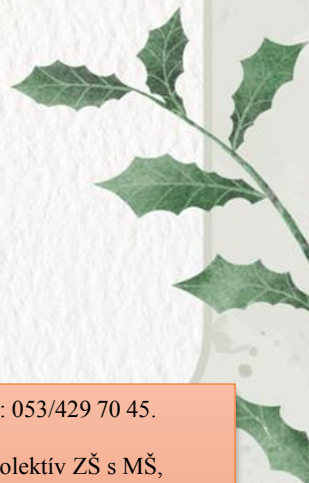
OBEC DOMAŇOVCE

VÁS POZÝVA NA

*Predsilvestrovský púňč,
kapustnica a varené víno*

30.12.2023 O 15.00 HOD.
V AMFITEÁTRI

VILLA DAMAN, číslo 13, December 2023. Vydáva: Obecný úrad Domaňovce, 053 02 Domaňovce 92, tel.: 053/429 70 45.
Tlač: PROGRUP SK, s.r.o.

Na príprave čísla sa podieľali: Ing. Martina Bednárová, Mgr. Ivana Farkašovská, Mgr. Mária Chovancová, kolektív ZŠ s MŠ,
Mgr. Mária Korbová, Mária Poklembová, Mgr. Pavol Slotka, Mgr. Agnesa Žifčáková.

Technické spracovanie: Ing. Tatiana Kováčová.

Vydavateľ nezodpovedá za obsah a gramatické chyby článkov dopisovateľov.